

DEVİRİMCİ YOL



SAYI 7 1 AĞUSTOS 1977

300 KURUŞ



FAŞİZME KARŞI DEVİRİMCİ BİR MÜCADELE ANLAYIŞI ZORUNLUDUR

Şimdi, artık erken seçim sonrasında "ne olacak?" sorusu ortadan kalktı. Olabilecek olan oldu. MC adeta bir "halkat garibes" gibi dirildi. Yeni bir faşist terör dalgası tüm yurdu hızla kaplarken, şu gerçek ortaya çıkmıştır ki; erken seçim faşist MC güçleri için bir "soluk" olmuştur. Mücadele -erken seçimin getirdiği parlamento aritmetiğindeki yeni öğelerle birlikte- sürecektir. Bir takım nedenlerden ötürü bazı iç ve dış tekellerin tek başına bir CHP iktidarına yönelmiş olmasına rağmen, MC güçlerinin önce CHP hükümetini engelleyebilmesi ve sonrada güvenoyu alarak hükümeti kurabilmesine ilişkin soruların ötesinde öndümüzdeki dönemin sorunları üzerinde durmalıyız.

MC'nin yeniden kurulabilmesi olayı oligarşi içi güçler arası mücadelenin bir özel sonucu olduğu kadar sol hareketin kendi tutarsızlıklarıyla da ilgilidir. Bu gün genel olarak sağ eğilimlerin, dağınıklık ve örgütsüzlüğü egemen olduğu sol, (Devamı sayfa 2'de)



DEVİRİMCİ
YOL

- Anti faşist halk eylemleri ve Devrimci Mücadele
- Faşizm, demokratik kitle örgütleri ve birlik sorunu
- İnşaat işkolunda yarı-proleterler
- Sivaslı'da anti-faşist mücadele durdurulamaz
- Marksist- Leninist geçiş dönemi ve geriye dönüş sorunu
- Metal işçilerinin mücadelesi





ZİLEN halkımızın İktidarını daraltma mücadelesinde benim oğlum değil hepimizin kardeşi olan CAFER'imizi bealeme köpeklerin hain tuzaklarında katledilmesiyle kaybettik. Fakat onun mücadelesinde binlerce Cafer yılmadan yürüyeceklerdir.

Oligarşi Cafer gibi yığılı katletmekle emellerine ulaşamayacaktır. Bu katliamın onun sonu yaklaşıtkça azımsız saldırılarının sonucudur.

Amerika'yı ülkemizde defetmenin bu somuru, zulüm, soygun, talan düzeninin kurucusu olan oligarşiyi devirip halk iktidarını kurmanın tek yolu devrimdir.

Bunun için de birlik olmalı, tek bir yürek, tek bir yumruk olarak mücadele etmeliyiz. Cafer'in mücadelesi kurtuluş mücadelemize yoldaş sun.

Cafer'ler ölmez.
Cafer'in katili oligarşi.
Kahrolsun Faşistler.
Babası Süleyman Avcı

Devrimci kardeşimiz CAFER AVCI'nın kanı yerde kalmayacak

SIVASLI HALKININ FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİ SÜRECEK

Anti-Faşist Halk...

olanakları daha az olacaktır.

Bugün faşizme karşı mücadeleyi, faşizmin turmanışını engelleme mücadelesi olarak tesbit edenler, faşist saldırılara karşı koymayı, provakasyona gelmeden bu dönemi atlatmayı öneriyorlar. (Nasıl atlatılacaksa tabii).

"Faşizme karşı mücadele devrim sorunudur" diyen "mevzileri faşistlere kaptırmayacağız" diyen devrimciler, provakasyona gelmemeye çalışanlardan farklı şeyler yapacaklardır. Bugün gibi açık.

Ama demokratik mevzileri koruma konusunda demokratik kitle örgütleri platformunda çeşitli ortak hareketlere girilebilir.

Yani bizim siyasi pratiğimiz farklıdır, onların ki farklıdır. Ancak, onlarla demokratik kitle örgütleri platformunda, var olan hakların korunması, genişletilmesi mücadelesinde bazı ortak yanlarımız vardır. Bu doğrultuda ortak mücadele vereceğiz.

Burada özel olarak bir noktayı belirtmekte yarar var. Ülke çapında bazı görüşlerle siyasi pratiğimiz aynı olmayabilir. Ülke çapında ortak hareket etmeyebiliriz. Ama bölge özel olarak, faşizme karşı meşru savunmanın bilincinde olan tüm anti-faşist güçlerle, tüm halk güçleriyle eylem birliğine girmeliyiz. Bu bakımdan başımsız siyasetten taviz vermemelidir. Tam tersi, siyasetin hayata geçirilebilmesi için bu tür eylem birlikleri bir araç olarak kullanılmalıdır. Zaten anti-faşist eylem birliği esas olarak "üst düzeyde" görüşmelerle çözülecek bir sorun değildir. Faşizme karşı olan herkesin birlikteliğini, güçleri birleştirmeyi hayatın kendisi zorlamaktadır. Doğru devrimci görüşü savunular, Halkın Kurtuluşu'ndan olsun, CHP'den olsun, TSİP'ten olsun faşistlerle döğüşmek istiyorlarsa eğer, bütün herkesi somut eylem biçimleri etrafında toparlama göreviyle yükümlü-

dürler. Çeşitli oportünist ve revizyonist grupların üst yöneticilerinin kasıtlı olarak neden oldukları "kemikleşme", hayatın içinde, hangi gruptan olursa olsun faşistlerle mücadele etmek isteyen tabandaki iyi niyetli unsurları eylem birliğine davet ederek geçersiz kılınabili. Faşizme karşı güç birliğine davet ederek geçersiz kılınabilir. Faşizme karşı güç birliğini sağlamak için Devrimciler bu anlayışa sahip olmalıdırlar. Böyle somut müdahaleler geçeköndü semtlerinde ve diğer bölgelerde acilen gündeme gelmektedir.

Ote yandan böyle bir eylem birliğinde dikkat edilmesi gereken; Devrimci Hareketin henüz partileşme sürecinde olduğu, yeterince disiplinli olmayışıdır. Her hareketin kendi iç yetersizliklerine, birde gruplar arası disiplinsizlik ve gevşeklik eklenirse, onarılmayacak hatalara düşülebilir.

ÖZET OLARAK

Ülkemizde olgunlaşmamış olarak sürekli var olan milli kriz derinleşmektedir. (Egemen sınıflar yönetemez ezilenler yönetilemez duruma gelmekte.) Geçmişte tamamen aydın niteliği taşıyan sosyalist hareket hem bu durumdan dolayı, hem de devrimcilerin iradi müdahaleleriyle, yavaş yavaş işçi hareketiyle kaynaşmaktadır. Siyasi durum, iç savaşa doğru gitmektedir.

Şehirlerde bu durum özellikle geçeköndü bölgelerinin önemini artırmıştır. Devrimcilerin, Devrimci Hareketin görevi, kendiliğinden hareketlerin doğru devrimci çizgide gelişmesi için ellerinden geleni yapmaktır. Faşizmin saldırılarına karşı, canla başla mücadele etmek, doğru devrimci çizgide faşizme karşı savunmayı örgütlemektir. Kısa dönemli hedef olarak bölgelerdeki faşist işgaller kırılmaya çalışılmalıdır.

Bir Devrimci Yol
Taraftarı
ANKARA

planlı olmuştur. Sivaslı'lı bir faşistin göstermesiyle, pazar kalabalığından yararlanan faşistler devrimci kardeşlerimize saldırıya cesaret edebilmislerdir.

Halkın anlattığına göre, bu katiller ellerinde gazete kağıdına sarılı koyun-kırkma makasıyla sabahtan itibaren dolaşmaya başlamışlar, kanlı gözleriyle vahşi hayvanlar gibi kurbanları için pusuya yatmışlardır. Bu koyun kırkma makası ile arkadan arkadaşlarımızı saldırmışlardır. Cafer kardeşimiz, yaralı haliyle iki yüz metre kadar koşup bir taksiye bindiyse de, yarası çok ağır olduğu için hastahane de kan kaybından ölmüştür.

YİĞİT SIVASLI HALKI BU CİNAYETİN HESABINI FAŞİSTLERDEN SORDU, SORACAK.

Sivaslı halkı faşizme duyduğu nefreti ve mücadele azmi ile tanınır. Sivaslı halkı devrim şehidini bağrına bastı. Caferler Ölmez, Kahrolsun Faşizm, Cafer'in Katili Oligarşi, Tek Yol Devrim şiarlarını bayrak yaparak bu cinayeti protesto etmekten geri durmadı.

Sivaslı halkı bu sloganların soluk tüketmek için atılmadığını biliyordu. Anlamalarını kavramaya başlamıştı artık. Polis ve jandarma, halka ve devrimcilerle saldırdı. Devrimcileri tutuklamak istedi. Sivaslı halkı yığıtçe direndi. Yürelerinde taze şehitlerinin acısıyla, başka evlatlarının işkencelere götürülmesine izin vermedi, Polis ve jandarmanın saldırısına engel oldu. Sivaslı halkı faşist cinayetler karşısında sessiz kalmanın çare olmadığını biliyordu. Faşistlere ancak, anladıkları bir dilden cevap verebilirdi. Ve öyle oldu. AP, MHP ilçe binaları tahrip edildi. Emekçi halkın faşist terör karşısında yılmayacağı, faşistlerin yaptıklarının yaanlarında kalmayacağı anlatılırcasına...

Evet, Sivaslı halkı devrimci şehidinin mücadelesine de sahip çıktığını gösterdi. Şehidinin başında ateş yakarak sabaha kadar nöbet tuttu, daha sonra çevre il ve ilçelerden gelen halk ve devrimcilerle birlikte, bir devrim şehidine yaraşır bir tören düzenledi. Tören sırasındaki konuşmalarında Cafer'in arkadaşları O'nun mücadelesini dile getirdiler. Babası ise oğlunun "Oligarşiyeye karşı mücadele ederken şehit olduğunu, oligarşi daha nice Cafer'leri katletse bile kirl emellerine ulaşamayacağını, oligarşiyi yıkıp yerine kendi-

iktidarımızı kurmak için tek bir yumruk tek bir yürek olarak birlikte mücadele etmeye gerektiğini" vurguladı. Tören de Cafer'in kardeşleri de bir konuşma yaptılar.

Daha sonra yürüyüş yapıldı. Bir avuç gerici dıyan, (ki bunlar zaten korkularından kasabayı terk etmişlerdi) Sivaslı halkının büyük çoğunluğu günün ve çevre il, ilçe ve köylerden gelen halkın ve devrimcilerin katılımıyla birlerce kişinin oluşturduğu bir yürüyüş kolu meydana geldi. Yürüyüş boyunca yine devrimci sloganlar atıldı. Ateş sloganlarında Cafer'in katilleri le daha önce Uşak'ta öldürülen Haydar ve Semiha'nın katillerinin oligarşinin suçları olduğu vurgulandı. Yürüyüş esnasında Devrimciler Cafer'in öldürülmesini ve faşizmi protesto eden bildiriler dağıttılar, duvarlara ve yollara devrimci sloganlar yazdılar. Cafer aradaşın toprağa verilmesinde sonra Devrim Andı içilecek dağıldı.

Tören sırasında dikkat çeken nokta da şu oldu. Sivaslı'ya çok sayıda jandarma ve toplum polisi sızma "güvenlik" önlemleri gerekeleleriyle getirilmişti. Fakat jandarma ve toplum polisleri daha önce geçirdikleri denysenden ve Uşak halkının tepkisinden çekindiği için, ancak resmi cerenelerde mevzilenbildiler. Anti-faşist yürüyüşle tanınan Uşak ve Sivaslı halkından böylesine çekinen polis ve jandarma mitingi engelleme ve hatta arama taramayapmagirişimlerinde bulunamadı.

FAŞİZMİN DEMAGOJISI UŞAK'TA DA SÜRDÜRÜLÜYOR

17 Mart'ta Haydar Öztürk kardeşimiz, Eğitim Enstitüsündeki faşist komandolar tarafından kahbece vurulmuştu. Haydar'ın cenazesini başında nöbet tutan devrimcilerden Semiha Özakar'da polis ve jandarma tarafından makinel tüfeklerle taranmış ve yaralı bir halde iken başına dibek vurularak katledilmişti. Sivilular elini kolun sallayarak gezerken, devrimcilerle can yoldaşlarını kendilerinin vurduğu iftirası atılarak kara çalınmaya çalışılmaktadır. Devrim mücadelesinde omuz omuza kaygı verdiği can yoldaşını vurduğu gerekçesiyle Yunus Akca adlı bir devrimci tutuklanıp faşizmin zindanlarına atılmıştır.

DEVİRİMCİ YOL



ÖZEL SAYI 28 TEMMUZ 1977

100 KUTUK

SELAM OLSUN MALATYA İŞÇİSİNE



İçki Arıadas.
Bu dönemde hayatından memnun musun?
Aldığın ücret yeterli mi?
Çocukların tedbirleri götürebiliyor musun? Onlara et, meyve, sebzeler, alışveriş, ayakkabı alabiliyor musun?
Okulduğun evden memnun musun? Kaloriferli, iletken tavanlı, iletken duvarlı bir evde oturmak istemez misin?
Daha da önemlisi, yarın olacak emek misal? Yarın işsiz kalırsanız ne olacak? Atama Genel Müdürün veya patronun bir dedikodusu arasında değil mi? Çocuk ya Sümerbank Fabrikasından çıkar verilecek mi sayın verdiğiniz 100 TL buldu.

Patronların rahatını mı istersin?
Patronlar veya Sümerbank berafı paraya kıyma gerekli tedbirleri alsa, hastahane negele olmasın mı?
Bunun gibi bir süre soru var.
Kim her yıl en azından bir ay ücretli izin istemesin?
Kim çalışma şartlarında en azından bir hafta izin istemesin?
Kim defans yardımı, izin yardımı, tahsil yardımı, çocuk parası, yatacak parası, bayram harçlığı, tatile harçlığı, yolda üç dört manş ücreti istemesin?
Bunları ve bunları gibi maddeleri hepimiz isteriz. Ama bunları istemek kolay değil.

Bu haklar istemek yeterli mi?
Bunlardan öte hakları da gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir.

KARŞIMIZDA SİMLER VAR!

Bu istekler istemesi istemesi de gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir.

İşsizlik korkusu var mı?
İstemesi istemesi de gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir. İstemesi istemesi de gerektirir.

Malatya Sümerbank işçilerinin mücadelesi gelişiyor

DEVİRİMCİ YOL, Malatya'da işçi sınıfının gelişen mücadelesi nedeniyle bir **ÖZEL SAYI** yayınladı.
2600 işçinin çalıştığı Sümerbank Fabrikasındaki işçiler, Berlin-demokrat şube yöneticilerinin geride genel merkez yönetimini karşısında aldıkları tutarlı tavır sayesinde genel merkezin ulaşmacı politikasını aşarak greve çıktılar. 10 aydan fazla süredir devam eden toplu sözleşme görüşmeleri oligarşinin yasalarındaki kusurlu grev hakkının işçilerce kullanılmasını yeni bir safha-yı geçirdi.

Sümerbank işyerlerinde **TÜRK-İŞ'e** bağlı Teknis Sendikası yetkilidir. 6 dönem toplu sözleşme imzalanmış olmasına ve yedinci dönem toplu sözleşme görüşmeleri sürmesine rağmen ortalama ücretler düşüktür. Toplu sözleşmelerde normal hak halleri alın olum yardımı, doğum yardımı, tahsil yardımı gibi yan ödemeler yoktur. Bir çok fabrikada yılda 3 maaş tutarında ikramiye ödenirken, Sümerbank işyerinde ödenen ikramiye yılda 26 günlük ücret tutarındadır. Kıdem tazminatı bir çok işyerinde, işyerinde çalışılan her yıl için 45 gün üzerinden ödenirken, Sümerbank işyerlerinde 30 gün üzerindedir. İşçi

sağlığı ve iş güvenliği için tedbir alınmamaktadır. Emekliye ayrılanlar arasında çirgerlerinden rahatsız olmayan yoktur. Sık sık işten çıkartmalar olmaktadır. Çıkışı verilenlerin sayısı yılda 100'ü bulmaktadır. İşyerinde MSP'li genel müdürün istegine bağlı bir prim sistemi uygulanmaktadır.

İşyerinde farklı partileri tutanlar arasındaki çelişkiler körüklenerek işverene karşı ortak mücadele engellenmek ve işyeri MC partileri taraftarları için işe yerleştirme yeri olarak kullanılmak istenmektedir.

İşyerinde farklı partileri tutanlar arasındaki çelişkiler körüklenerek işverene karşı ortak mücadele engellenmek ve işyeri MC partileri taraftarları için işe yerleştirme yeri olarak kullanılmak istenmektedir.

İşyerinde farklı partileri tutanlar arasındaki çelişkiler körüklenerek işverene karşı ortak mücadele engellenmek ve işyeri MC partileri taraftarları için işe yerleştirme yeri olarak kullanılmak istenmektedir.

İşyerinde farklı partileri tutanlar arasındaki çelişkiler körüklenerek işverene karşı ortak mücadele engellenmek ve işyeri MC partileri taraftarları için işe yerleştirme yeri olarak kullanılmak istenmektedir.

TÜM-DER ÜYELİĞİ DEVİRİMCİDEN HABER ALINAMIYOR

■ İstanbul TÜM-DER Şubesi olayı protesto için bir miting yaptı

DEVİRİMCİ YOL'un 5. sayısında iki devrimci memurdan uzun süredir haber alınmadığını, kaçırılmış olmalarından korkulduğunu açıklamıştı. Ahmet UYSAL ve Muharrem DEMİREL isimli bu iki devrimci memurdan bugüne dek hala bir haber alınmadığı bildirilmektedir.

TÜM-DER İstanbul Şubesi 23/7/1977 cumartesi günü iki üyelerinin kayıplara karışmasını ve onların faşist güçler tarafından kaçırılmış olması ihtimalini kamu oyuna duyurabilmek için bir yürüyüş yapmıştır. Yürüyüş saat 14'te başlamış ve Beşiktaş-Taksim güzergahı izlenmiştir. Yürüyüş boyunca devrimci sloganlar atılmış ve faşist katillerden hesap sorulacağı vurgulanmıştır. Devrimci Memurları yürüyüşten önce dağıttıkları bildiride bu olay hakkında şunlar açıklanmaktadır:
"12 Mart işkencileri yine görev başında ve o tarihteki çirkef olaylar halkın gözüne önünde canlığını ve tasallığını muhafaza etmektedir. MIT ve CIA işbirliği sonucu kaçırılan, kontrolden çıkarak işkencehanelerinde işkence edilip sonradan "intihar" süsü verilerek öldürülen, kaçırılıp ormanlıklara, sokak başlarına ölü olarak bırakılan devrimcilerin anlamlı uatılmadı ve unutulamaz da. Bütün bunlara bir yenisi daha eklendi: 55 günden beri kaybolan iki ayamız AHMET UYSAL ve MUHARREM DEMİREL arkadaşlarımızın hayatlarından endişe etmekteyiz. Bugüne kadar yaptığımız basın yoluyla açıklamalarımız ve resmi makamlara başvurumuz hiç bir sonuç vermedi. 22.5.1977 tarihinden bugüne kadar izlerine rastlanmayan iki memur arkadaşımıza geçmiş ve günümüzde meydana gelen faşist cinayetleri dikkate aldığımızda, hayatları hakkında endişemiz giderek artmaktadır.
Fakat Oligarşi bunu iyi bilmelidir ki, bu tür yöntemlerle memurların mücadelesini engelleyemeyecektir. Artık devrimci memurlar, grevli toplu sözleşmeli, sendikal hak alma mücadelesindeki her türlü engeli aşacaklarını inançla biliyorlar. Devrimci memurlar, kurtuluşunun emekçi halkın kurtuluşundan mücadelesinin de emekçi halkın mücadelesinden ayrılmayacağını bilincindedir."

SOSYALİST SİSTEMİ SOVYET-ÇİN KUTU

Markсист-Leninist Geriye Dö

II. BÖLÜM

BUGÜN dünya sosyalist sistemi (kelimenin dar anlamıyla) siyasi ve ideolojik olarak parçalanmış durumdadır. Bu ifade sadece dünya komünist hareketinin tüm güçlerinin bir enternasyonalin çatısı altında toplanmayışının bir ifadesi değildir. Bugün, dünya komünist hareketleri bir enternasyonalin çatısı altında (ideolojik, politik ve örgütsel anlamdaki) kapsamlı bir bütünsellikten yoksun olmalarından da öte, siyasi ve ideolojik bir parçalanma içindedir. Devrimci Hareket içinde ortaya çıkabilecek, ve her zaman olağan sayılması gereken ayrılık ve bölünmelerin çok ilerisindeki, ("sosyalist sistem" içindeki ülkelerin birbirine karşı savaşlıklarından sözedilebildiği, bir örneğini bir mayıs katliamında yaşadığımız emperyalizmin devrimci güçleri parçalamada ve gerici güçlerin faşist demogoji ve terörlerini sürdürmede sınırsız imkanlar elde ettikleri) bu parçalanmanın en önemli halkasını kuşkusuz ki Çin-Sovyet kutuplaşması oluşturmaktadır.

Bu parçalanma olgusu içinde, herşeyden önce iki tarafında ideolojik-siyasi bakımlardan marksizm-leninizme taban tabana zıt tezler ileri sürdüklerini tesbit ediyoruz. Bu, sözkonusu kutuplaşmanın ideolojik ve siyasi vechesi ile ilgilidir. Konunun tarihsel ve derinliğine bir ele alınışıyla ilgili yönleri ise bu yazı için tali kalan, ayrı bir araştırma ve tartışma konusudur.

Kutuplaşmanın incelenmesinde ve ÇKP tezlerinin tartışmasında "sosyal emperyalizm" teorilerinin ve "ünlü" üç dünya teorisinin incelenmesi önemli bir yer tutmaktadır. ÇKP'nin son 7-8 yıl içinde geliştirdiği uygulamaya geldiği "üç dünya" teorisi "Sovyet sosyal emperyalizmi" tabil-

lerine dayanıyor. "Üç dünya teorisi" sonuçtur. Bu bakımdan, üç dünya teorisini ele almak için onunla birlikte sosyal emperyalizm tahlillerini de ele almak zorunludur. (1)

ÇKP (ve takipçileri) aşağı yukarı on yıldır Sovyetler Birliğinde revizyonizmin iktidara gelmesiyle (onun aracılığıyla) kapitalizmin geri getirildiğini (restore edildiğini) ve Sovyetler Birliğinin (herhalde büyük ve gelişmiş bir ülke de olması sonucu) sosyal emperyalist bir ülke haline geldiğini ileri sürüyor ve tüm politikalarını buna dayandırıyor. ÇKP'nin tüm gerici görüş ve tutumları Sovyetler Birliğini baş tehlike sayan bir anlayıştan kaynaklanıyor.

Biz bu türden görüşleri reddediyor ve marksizm-leninizm açısından temelden sakat görüşler olarak değerlendiriyoruz. "Sosyal emperyalizm" teorileri anti-marksist bir dünya görüşünün ürünüdür. Marksizmi bir çok önemli noktadan revize eden, onun en önemli tezlerinin inkarına dayanan bir teoridir.

Bu konu Marksist-Leninist geçiş dönemi teorisi ve geriye dönüş (restorasyon) sorunlarıyla ilgilidir.

MARKSİST LENİNİST GEÇİŞ DÖNEMİ TEORİSİ VE GERİYE DÖNÜŞ KONUSU

Bazıları marksizm-leninizmde bir "geçiş dönemi" teorisinin olmadığını ileri sürerler. Özellikle Marks geçiş dönemi konusunu ayrıntılı olarak ele almamış olmasına bakarak ileri sürülen bu görüş doğru değildir. Marksist-Leninist teorisinin en özlü noktalarından bir tanesi -ilkeleri ayrıntılı olarak ortaya konulmamış olsa bile- kapitalizmden sosyalizme (komünizme) geçiş konusuna ilişkindir.

Konu Marks'ın "Gotha programının eleştirisi"ndeki çok başvurulan şu paragrafında özlü bir biçimde ortaya konmuştur. Burada Marks "Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında birinden ötekine devrim

yoluyla geçiş dönemi yer alır. Buna bir siyasal geçiş dönemi tekabül eder ki burada devlet proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka bir şey değildir." derken geçiş dönemini tanımlamış ve onun "siyasal bir geçiş dönemi" olma özelliğini vurgulamıştır. Kapitalizmden komünizme geçiş (sınıfsız toplumun inşasının tamamlanması) proletaryanın yukardan aşağı eylemi demek olan bir "siyasal geçiş süreci" olmaksızın olanaksızdır. Bu ifadeler marksist devrim teorisinin (daima marksizmin ekonomist yorumcuları tarafından inkar edilen) en özgün yanını ortaya koyan bir nitelik taşımaktadır.

Proletarya devrimleri, bütün eski devrimlerde olduğu gibi, varolan ekonomik gelişmeye uygun bir politik üst yapının örgütlenilmesini değil, burjuva devlet mekanizmasının (aşağıdan yukarıya) parçalanarak proletarya diktatörlüğünün kurulmasını ve bunun aracılığıyla (yukardan aşağı) önce hiç varolmamış olan ve marksist düşüncenin gerçekleşmesinin kaçınılmazlığını öngördüğü yeni bir ekonomik ve sosyal ilişkiler sisteminin inşasını gerçekleştirmeyi (sınıfsız topluma götüreceği bir süreci örgütlenilmesini) içeren bir nitelik gösterirler. İktidarın ele geçirilmesi bu sürecin sadece başlangıcıdır.

"...Eşit miktarda çalışmaya eşit miktarda ürün bu...sosyalist ilke şimdiden gerçekleşmiştir." Devlet ve ihtilal s. 122) Üretim araçlarının ortak mülkiyeti, eşitsizlikleri ortadan kaldırmamaktadır. Bu kusurlar, komünist toplumun birinci evresi olan bu sosyalist geçiş döneminde (sosyalizmde) kaçınılmazdır ve toplumun daha ileri bir aşamasına (komünizmin üst aşamasına) olan evriminde ortadan kalkacaktır.

Lenin'de, sosyalizm, (ekonomik olarak) üretim araçlarının sosyalizasyonunu sağlayarak, üretim güçlerinin hızlı bir gelişimini gerçekleştirerek; işbölümünün, kafa emeğiyle kol emeği arasındaki farkın ortadan kalkacağı, çalışmanın "bir ilk hayati ihtiyaç" haline gelip, herkesin ihtiyacına göre alabileceği" komünist

toplumun üst evresine geçişi olanaklı kılın; "böylesine bir değişikliğin ekonomik öncüllerini" hazırlayan politik bir geçiş dönemi olarak ortaya konulmaktadır. Bundan sonrası ile ilgili olarak Lenin "ama bu gelişmenin hızı ne olacak, işbölümünün son bulmasına, kafa ve kol emeği arasındaki karşıtlığın ortadan kalkmasına, çalışmanın "ilk hayati ihtiyaç" haline dönüşümüne ne zaman ulaşacak, işte bunu bilmiyoruz; ayrıca bilemeyiz de" demekteydi.

Sosyalist geçiş döneminde üretim araçlarının bireysel mülkiyeti ortadan kaldırılmıştır. Buna karşılık insanlar arasındaki farklılıklar, köyle şehir, kafa emeği ile kol emeği ve arasındaki farklılıklar sürmektedir. Burjuva hukuku tamamen değil sadece kısmen, sadece ekonomik devrimin yapılmış olduğu ölçüde ortadan kaldırılmıştır. Burjuva hukuku bireylerin üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetini tanıyordu. Sosyalizm bunu ortak mülkiyete haline getirir. İşte bu ölçüde, ama sadece bu ölçüde "Burjuva Hukuku" yürürlükten kaldırılmış olur. Ama bunun dışında ürünlerin üleşimi ve çalışmanın toplum üyeleri arasındaki dağılımının düzenleyicisi olmak bakımından (burjuva hukuku) yürürlükte kalır.

Bu "siyasal geçiş süreci" komünizmin birinci aşaması yada sosyalizm deniyor (Lenin)- bütün bir tarihi dönemi kapsar. Bu dönemin özelliklerini Lenin ilkin genişçe bir şekilde, "Gotha" programının eleştirisindeki Marks'ın yaklaşımını açıkladığı Devlet ve Devrim'in V. bölümünde inceler. Burada bu dönemin özelliklerini Lenin'den yararlanarak kısaca özetlemeye çalışalım. "Çoğunlukla sosyalizm denilen ve Marks'ın komünizmin ilk evresi adını verdiği bu toplumsal düzen" (Lenin) "ekonomik, ahlaki, entellektüel, bütün ilişkilerinde, henüz bağrından çıktığı eski toplumun izlerini taşıyan bir toplum" (Marks)dir.

Marks, geçiş dönemi sorununu, belli başlı ileri kapitalist ülkelerin bütününde gerçekleşecek, zamanda bir dünya devrimi anlayışı perspektifiyle inceledi. Böylesi bir ele alışta

PARÇALANMASI VE LAŞMASINDA TAVİR

Geçiş Dönemi ve üş Sorunu

kapitalizmin ileri bir düzeyinde üretici güçlerin gelişkinliği ve büyük çaplı endüstri yoluyla üretimin sosyalizasyonu veri olarak kabul edilmektedir. Ancak sonraki gelişmeler, emperyalist dönemde devrimlerin merkezinin doğuya doğru kayması, emperyalist zincirin en zayıf halkasından parçalanması yönünde, tek tek ülkelerde devrimlerin olanaklı hale gelmesi yönünde olmuştur. Giderek geri ülkelerde, sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki devrimlerin gündeme gelmesi geçiş dönemi teorisinin derinleştirilmesini zorunlu hale getirmiştir.

Kapitalizmin gelişmesinin nisbeten zayıf olduğu Rusya'da üretim araçlarının kollektifleştirilmesi, büyük çaplı endüstrinin kuruluşu (yani komünizmin birinci aşaması; sosyalizm aşamasına geçiş) oldukça uzun bir dönem kapsamıştır. Yarı feodal, yarı-sömürge ülkelerdeki demokratik halk devrimleri çerçevesinde sorun kuşkusuz ki çok daha karmaşık bir hal almaktadır. Bu ülkelerde geçiş aşaması çok daha uzun ve farklı olmaktadır. Büyük çaplı endüstrinin ve makinalaşmanın sağlanması oldukça uzun bir zaman almaktadır. Oysa sosyalizm için büyük çaplı endüstri zorunludur. Marks, Alman ideolojisinde "özel mülkiyetin ortadan kaldırılması ancak büyük endüstri ile mümkündür" diyor. Bu ülkelerde sosyalizmin kurulmasından önce uzunca bir geçiş sürecinden geçilmesi bu nedenle zorunlu hale gelmektedir.

Bu tür geçiş süreçleri, konunun başında yaptığımız alıntıda Marks tarafından "Siyasal geçiş dönemi" olarak ifade edilen geçiş süreci ile karıştırılmamalıdır. Bu ikisinin birbirine karıştırılması ve geçiş dönemine ait ilkelerin bu ikinci, "Sosyalizme geçiş" döneminde sınırlandırılması sıkça rastlanılan bir hatadır.

Sosyalizm, kendisi, siyasal bir geçiş dönemidir. Marksist-Leninist geçiş dönemi teorisi, sınıfsız topluma kadar olan bu sürecin bütününe kapsar.

Geçiş dönemine ilişkin sorunla-

rın bir kısmını geriye dönüş sorunu- nu tartışırken ele alacağız.

GERIYE DÖNÜŞ (RESTORASYON) SORUNU

Marksizm-Leninizm, sosyalizmden kapitalizme geriye dönüşün mümkün olduğunu kabul eder. "Kapitalizmden komünizme geçiş tüm bir tarihi dönem kapsar. Bu geçiş tamamlanmadığı sürece sömürücüler bir restorasyona olan umutlarını mutlak olarak sürdürürler ve bu umut restorasyon girişimlerine dönüşür." (Lenin, P. Devrimi ve Dönek Kautsky) Bu cümlelerin devamında, Lenin devrimin hemen sonrasındaki bir durumda ortaya çıkan geri dönüş eğilimini incelemektedir. Buradan kalkarak geri dönüşü "devrimin hemen sonrasındaki kısa bir dönem"le sınırlamamalıdır. Paragrafın başındaki ifade açıktır: Bütün bir tarihi dönemi kapsayan geçiş tamamlanmadığı sürece denilmektedir ki, bunun Marks'ın sözünü ettiği, "kapitalizmle komünizm arasındaki siyasal geçiş süreci" olduğu açıktır.

Sosyalizme gelinceye kadar, tarihte bir ekonomik toplumsal sistemden daha geri bir sisteme dönüş görülmez. Kimileri, politik yapıdaki bazı iniş-çıkışları geri dönüş örneği olarak ileri sürerlerse de bunun tutarsızlığı ortadadır. Tüm eski devrimler, toplumda yeni ekonomik ilişkilerin bir dereceye kadar yerleşmesinden sonra; ve toplumun hukuki yapısını ekonomik yapısına uyumlu- laştırmaya yönelik bir içerik taşırlar. Bu olay düz bir şekilde gerçekleşmez. Üst yapıda eski düzenin güçleri ile yeni toplumsal güçler arasındaki mücadele inişli çıkışlı, ileri doğru gelişmeler ve gerilemeler içeren bir şekilde sürer. Ama toplumda belirli bir seviyeye kadar gelmiş bulunan yeni ekonomik ilişkilerin gerektirdiği toplumsal sistem artık geri çevrilemez. Şu veya bu şekilde iktidarı yeniden ele geçiren eski toplumsal

güçler, artık eski düzeni geri getiremezler, geriye dönüş mümkün değildir.

Bu durum sosyalizmde farklıdır. Bu farklılık, marksist-leninist devrim anlayışının en özgün yanlarından birisine ilişkindir. Başta da kısaca değindiğimiz gibi sosyalist devrimler (tüm eski devrimlerin aksine) önceden gerçekleşmiş bir ekonomik ilişkiler üzerinde yükselmezler. Marksist-Leninist devrim anlayışı, politik iktidarın ele geçirilişinden sonra marksizm tarafından üretici güçlerin gelişmesinin sonucu olarak gerçekleşmesi olanaklı görülen bir yeni düzene "siyasal bir geçiş dönemi" öngörür. Bu siyasal geçiş süreci, içinden çıktığı kapitalizmin hukukunu, ahlak görenek ve alışkanlıklarını devam ettirir. Burjuva hukukunun eşitsizliğini sürdürür. Lenin'in ifadeyle "yalnız burjuva hukukunu da değil burjuvasız burjuva devletini de devam ettiren" komünizmin birinci aşamasında, sınıf mücadelesi farklı biçimlerde devam eder.

Ama bu "siyasal geçiş sürecinde" üretim araçlarının özel mülkiyeti kaldırılmıştır. Proletarya diktatörlüğü altında bu olay üretici güçlerin sınırsız bir gelişmesine olanak tanımaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak toplumdaki sınıf farklılıkları ortadan kalkacak, burjuva hukuku, alışkanlıkları, gelenekleri ortadan kalkacak, herkesin gücü kadar çalışacağı, ihtiyacı (istediği) kadar alacağı yeni bir düzen gerçekleşecektir. M-L devrim anlayışı bu doğrultudaki bilinçli, iradi bir süreci, "siyasal bir geçiş dönemini" gerekli görmektedir.

Sosyalizmden kapitalizme geri dönüşü, kapitalizmin restorasyonu- nu olanaklı kılan şey budur. Bu, siyasal geçiş döneminde politikanın belirleyici olmaya devam etmesidir.

Mahir Çayan Aydınlik (S.D.) nin 20. sayısındaki "Yeni Oportünizmin niteliği üzerine" isimli yazısında bu konuya ilişkin olarak şöyle diyor, "...Burjuva ekonomik düzeni az çok olgunlaşınca devrim olmuştur. Bu nedenle burjuva devriminin

ana görevi iktidarı ele alıp, onu varolan burjuva ekonomisiyle birleştirmek olmuştur. Oysa sosyalist devrimde iktidarı ele geçirmek yalnızca başlangıçtır. Büyük çapta üretimi geliştirmek, sosyalist ekonomiyi yaratmak, o güne değin ki sınıflı toplumun "yabancılaştırmasına" maruz kalmış insan "doğasını" değiştirmek gibi görevleri vardır.

Bu nedenle sosyalist devrim yalnızca mülkiyet biçimini değiştirmek, yalnızca sosyalist ekonomiyi yaratmakla sona ermez. Proleteryanın sınıf olarak ortadan kalkmasına değin, üst yapıda siyasal bir devrim olarak sürmek zorundadır. Bu savaşı kazanır ya da önemsenmezse, yani ideolojik ve kültürel savaş üretici güçlerin geliştirilmesi ile birlikte yürütülmezse kapitalizmin RESTORE edildiği görülür." (a.b.c.)

Dipnot:

(1) Bağimsız Türkiye dergisinde bizim geçen sayımızda ortaya koyduğumuz tutumumuzla ilgili olarak yazılan bir yazıda şöyle ifadeler var: "Bu tutum devrimin pratik sorunlarıyla karşı karşıya bulunmayan ve siyasi polemigi bir zihin sporu olarak değerlendiren sorumsuz aydın tutumdur. Eger bu tutum içinde olanlar kendilerinin de örnek olarak kabul ettikleri devrimci hareketlerin sorumlu önderlerinin koşulları içinde bulunsalardı her halde tutumları başka olurdu. O koşullar içinde bulunmayışlarından ötürü sadece onlar değil hepimiz sorumluyuz." (B.T. bizi bağışlasın ama) bu yaman demagoji karşısında ne söyleyebiliriz. BT yazarlarının hangi "Koşullar" da olduklarını ve başkaca ne yaptıklarını bilmiyoruz ama, biz kendi adımıza "devrimin pratik sorunları ile karşı karşıya olmayan bir ortam" içinde değiliz. Tam tersine yaşadığımız ortam hergün bir devrimcinin şehit olduğu, ileri bir aşamada olmasa bile önder kabul ettiğimiz muzaffer proleter devrimcilerin zafer yolunda ilerleyen bir mücadele ortamıdır. Devrimin pratik sorunlarına gelince; "BT" yazarlarına iyi bir D.Y. okuyucusu olmadıklarını söyleyebiliriz, bize darılmasınlar. Zaten "BT" "şablonculuk" konusundaki eleştirimizi de anlamamış. Eleştirdiğimiz tavrı "Sovyetler kendi koşullarına göre doğru söyleyebilir ama biz onu aynen kopya edersek hata ederiz" gibisinden tekrar ediyorlarki bizimde hatalı bulduğumuz bu görüştür.

(Gelecek sayımızda geriye dönüş sorunu ve "Sosyal emperyalizm" teorilerini incelemeye devam edeceğiz.)

İNŞAAT

İŞKOLUNDA

YARI-PROLETERLER

TÜRKİYE'de özellikle 1960'lardan sonra görülen sanayileşme, konut yapımının yanı sıra inşaat sektörünün hızla gelişmesine yol açmıştır. Konut inşaatı mevsimlik iken, büyük fabrikaların inşaatı hemen hemen tüm yıl sürmekte ve çok sayıda işçi bir arada çalışmaktadır. Hızlı şehirleşme de konut inşaatının hızla artmasını doğurmuştur.

Inşaat işkolunda işçilerin sendikalarda örgütlenmesi belli zorlukları taşımakla beraber, politik mücadele açısından çok önemlidir.

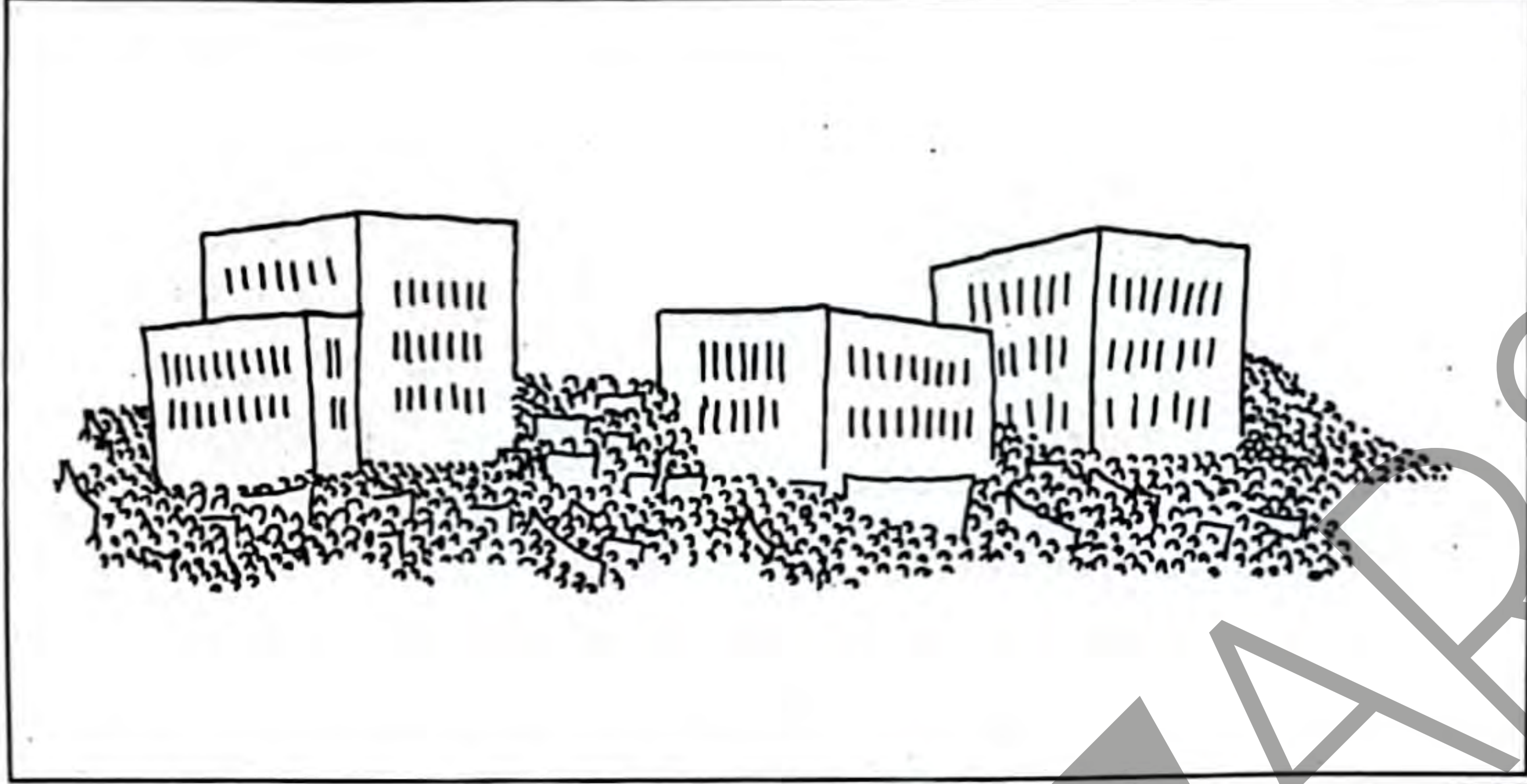
Inşaat işkolunda "gurbetçi işçi" çoktur. Kırsal alanda genellikle az topraklı köylüler ve küçük üreticiler yaz aylarında hasat öncesi büyük kentlere gurbete çıkarlar. Gurbetçilik, diğer kaynaklardan gelen geliri tamamlar. Başlı başına belirleyici gelir kaynağı değildir. Hasat mevsimi geldiğinde işçilerin bir çoğu köylerine döner.

Bu yapının olumsuz yanı şunlardır:

Yarı-proleter nitelikteki bu emekçiler, ekonomik-demokratik mücadeleye proleterler gibi bakmazlar. Genellikle sigortasız ve kaçak olarak çalıştırılırlar. Böylece ücretlerden SSK primi ve vergi kesilmediğinden, net ücretler yüksek gözükür. İşyerine ilerici veya devrimci bir sendika girerse, işveren işçileri Sosyal Sigortalara kaydettirmesi, bordroda göstermesi istenir. Sigortaya bağlı olmak, hastalık iş kazası ve emeklilik durumlarında işe yarar. Bordroda gösterilip vergi ödemenin tek yararı ise işyerinden ayrılanlara ihbar ve kıdem tazminatı alabilmektir. Geçici işçilik yapan gurbetçi yarı proleter için ne emeklilik, ne de tazminat önemlidir. O en kısa zamanda en fazla parayı biriktirip, köyüne dönmeyi amaçlar. Sendikalaşmada ilk sorun burada ortaya çıkar.

TOPLU SÖZLEŞMELER ÇOK UZUN SÜRER

Inşaat işçilerinin patronun bu tür uzlaşma tekliflerine yanaşmalarının bir nedeni de toplu sözleşme sürecinin çok uzun olmasıdır. İşyerinde çalışan işçiler adına bir sendikanın toplu sözleşme yapma yetkisi alabilmesi bir aydan fazla sürer. Bu çabaları işveren öğrenir öğrenmez işçileri işten çıkarır, iş genellikle vasıfsız işçi gerektirdiğinden yenilerini kolayca bulur. Bordroda bile gözükmedikleri için eski işçilerin bir hak iddia etmeleri olanak dışıdır. Bu işler olmayıp yetki alınsa bile, patronun, istediği an işten istediği sayıda işçiyi çıkarma, toplu sözleşme görüşmelerine gelmeme hakları oligarşinin kanunlarına sağlanmıştır. Toplu sözleşme görüşmeleri ise normal olarak üç dört ay sürer. Yetki için başvurulmasından toplu sözleşmenin imzalanmasına kadar geçen süre ise inşaat mevsiminin bitmesine varabilir. Bu



dönemde ise yapılacak bir yasal grevin hiç bir yararı yoktur.

Inşaat işkolundaki gurbetçilerin bu işe en kısa zamanda en fazla gelir elde edilmesi gereken bir ek iş olarak bakmaları yürürlükteki toplu sözleşme düzeninin mevsimlik geçici işlere uygun olmaması, inşaat işkolunda ekonomik-demokratik mücadeleyi zorlaştıran etkenlerdir.

KÖYLERLE ŞEHİRLER ARASINDAKİ İLİŞKİDE İNŞAAT İŞÇİLERİ

Diğer taraftan, yarı-proleter inşaat işçileri arasında yapılacak politik çalışma çok önemlidir.

Türkiye'de devrim, işçi sınıfı ve yoksul köylülük temelinde ve şehirlerde ve kırsal alandaki ortak mücadele platformunda yürüyecektir. Bu aşından geçici işçi olarak işçi sınıfı mücadelesine katılan kır emekçileri olan gurbetçilerin kırsal alanlara bilinç ve mücadele deneyi götürmeleri son derece önemlidir. Devrimci hareketin bu gurbetçi unsurlarla sağlıklı bağlar kurabilmesi halinde, kırsal alanlara bilinç ve mücadele deneyi götürmeleri son derece önemlidir. Devrimci hareketin bu gurbetçi unsurlarla sağlıklı bağlar kurabilmesi halinde, kırsal alanlardaki etkisi kısa sürede süratle artacaktır.

Bu politik çalışmanın yapılabilmesi için uygun koşullar vardır.

ÇELİŞKİLER DAHA KESKİNDİR

Gurbetçi, yoksulluğun h.d safhada bulunduğu köyden gelmiştir. Her biri yüzbinilerce liraya satılacak dairelerden oluşan konutlar yapar. Sonra yeniden köyüne, yoksulluğa döner. Oligarşinin lüksüyle köyünün yoksulluğu arasındaki çelişkiyi, yoksulluğun kul yapısı olduğunu her yıl yeniden yaşar. Halbuki köyüyle bağlantısı kısıtlı olan bir proleter için bu çelişki geçeköndü yaşamıyla oligarşinin lüksü arasında; çelişki görelisi olarak daha azdır.

Gurbetçinin bu niteliğinden onu politik mücadelede

çekmek için yararlanılmalıdır.

Gurbetçi iş saatleri dışında evinden uzaktadır. Tüm günü ve gecelerini diğer gurbetçilerle birlikte aynı barakada veya otele geçirir. Genellikle beraber pişirir, beraber yerler. Bu boş vakit ve birlikte yaşam, yarı proleterlerin bu kesimi arasında politik çalışma olanaklarını artırır. Fabrikadan çıkıp, kendi evine giden proleterle oranla, konuşup tartışma talebi ve olanağı daha fazladır.

ÇOK SIK VE KOLAY DİRENİŞ OLUR

Diğer işkollarında kara listelere alınıp iş bulamayan militan işçiler ve grevdeki işyerlerindeki işçilerin bir kısmı da inşaatlarda çalışır. Bu işe inşaat işçisini militanlaştıran unsurlardan birisidir. İnşaat işçisi toplu sözleşme mücadelesine (bir ölçüde haklı olarak) girmezken, direnişlere çok sık ve rahat geçer. Aylar sürecek görüşmeler yerine, mevsimlik işe uygun direnişlerle ücretleri artırıp, iş emniyetini sağlamaya çalışır. İnşaat işkolunda, oligarşinin kanunları çerçevesinde kalan bir mücadele kesin yenilgiye mahkumdur. İnşaat işkolunda militan bir mücadele gereklidir. Bu nedenle bu tip işyerlerini örgütlemek için revizyonistlerin hiçbir sendikası veya çabası yoktur. DİSK'e bağlı sendikalar arasında bu işkolunda Baysen İş bulunmaktadır. O da sadece Bayındırlık Bakanlığına bağlı işyerlerinde örgütlüdür. Bu işkolunda gangster sendikacılık yaygındır. Çeşitli inşaat şirketleriyle yakın işbirliği içinde olan bazı gangster sendikalar, inşaat daha başlatılmadan, üç dört işçi adına tüm inşaat süresini kapsayacak bir sözleşme imzalarlar. Böylece yeni alınacak işçilerin toplu sözleşme ve oligarşinin kanunlarına göre) yasal grev yapma hakkını ellerinden alırlar. Bazan patronla anlaşma sağlanamazsa işçileri direnişe geçirirler.

Bu işkolunda daha hemen hemen hiç grev yardımı yapılmamıştır. Direniş sırasında ya işçi dağılır ve başka işyerlerinde yeni iş arar, ya da sendika tarafından kendi kaderine terk edilir. Köyle bağları kesilmiş, aynı fabrikada uzun süredir çalışmakta olup, emekli olmayı veya tazminatlı ola-

rak işten çıkmayı bekleyen bir işçi, işten tazminatsız olarak atılmak, kara listeye geçip iş bulamamak korkusuyla kolay kolay direnişe başvurmaz. Gurbetçiler için böyle bir sorun yoktur. İş zaten niteliği gereği geçicidir. İnşaat bitince iş de bitecektir. Gurbetçi, kıdem tazminatı hak edebilmek için gerek koşulu (aynı işyerinde bir yıl süreyle devamlı çalışmak) zaten yerine getiremez. Ayrıca inşaat işkolunda kara liste uygulaması da yoktur. Bu yapı, inşaat işkolunda çalışan gurbetçilerin çok kolay direnişe geçmelerinin, ama uzun sürecek toplu sözleşme için yasal greve pek başvuramamalarının nedenidir.

Inşaat işkolunu önemli kılan diğer bir nokta, köyden şehre göçen vasıfsız işçinin ilk iş alanı olmasıdır. Bu işyerlerinde çalıştıktan sonra ya kurulan fabrikaya, ya da diğer fabrikalara işçi olarak girerler. İnşaat işkolunda devrimci sendikacılığın geliştirilmesi ve siyasi sempati ve kadroların yetiştirilmesi, işçi sınıfı hareketini burjuva ideolojisinin farklı görünüşlerinin etkisinden kurtarma da önemli rol oynayacaktır.

Bugün sigortasız, iş yasa-sıyla, kendilerine tanınan bir çok haktan (yıllık ücretli izin, ücretli hafta tatili, v.b.) yararlanmadan her türlü baskı ve tehlike altında çalışan gurbetçi inşaat işçilerinin bu yapısı, Ankara'da Yüksel İnşaat'taki 90 işçinin direnişinde görülebilir.

FAŞİST GÜN SAZAK'IN İNŞAATINDA İŞÇİLERİN DİRENİŞİ

Gün Sazak'ın Yüksel İnşaat işyerinin yakınında bulunan Balgat'taki devrimciler, Balgat halkını direnişteki işçileri desteklemeye çağırırken, olayı dağıttıkları bildiride şöyle anlatıyorlardı:

"Türkiye'yi yöneten bir avuç mutlu azınlık, OLIGARŞİ. kendi içinde anlaşmazken bu anlaşmazlığın ceremesini bizim sırtımıza yüklemeye çalışıyor. Bizler bu yükten kurtulmak ve daha mutlu günlere kimsenin kimseyi sömürmediği herkesin emeğinin karşılı-

Yüksel İnşaat işçileri faşist Gün Sazak'a karşı direndiler

Çorum'da inşaat işçileri devrimci işçilerin önderliğinde direnişe geçti

gını aldığı günlere ulaşmak için birleşmek, dayanışmak ve mücadele etmek zorundayız.

İşte bu mücadelenin bir parçasını da şu anda YÜKSEL İNŞAAT A.Ş.'nin Balgat zirgindeki işyerinde çalışan 90 işçi sürdürüyor. Onlar, bir daresi 750 bin liradan satılan yapıları alın terleriyle, nasırlı elleriyle yükseltiyorlar. Ve onlar, sırf yüksek binaların tepelerinden bundan böyle işi arkadaşları düşüp sakatlanmaması, ölmesin diye, sırf yazın sıcaklarında 9 saat barınmaz emeklerinin tam karşılığı olmasa bile, düşük ücretleri biraz daha arttırsın diye ve sırf, sigortasız, sosyal güvencesiz, insan yerine koymadan çalışmamak için direnişe çıktılar.

YÜKSEL İNŞAAT A.Ş., INTUR-A.Ş. ve ME-SA A.Ş. gibi yapı sanayi işkolundaki büyük firmalar, bu iş kolunda çalışan işçilerin geçiciliğinden dolayı, işçilerin hiçbir hakkını tanımadan kendi koydukları kurallara göre, sarı sendikayı da yanlarına katarak yok denecek kadar az bir ücretle çalıştırıyorlar. Bundan bir süre önce inşaatı giderken Eskişehir yolu üzerinde trafik kazasında ölen Üzeyir Dugan'ın ailesine tazminat vermemek için yalancı şahitler buldular. Ve ailesinin en tabii hakkı olan tazminatı vermediler. Yine aynı inşaatta sigortasız olarak çalışan ve iş kazası sonucu yapının üzerinden düşen Vezir İrlak ağır yaralı olarak, doktora gösterilmeden, hiç bir müdahale yapılmadan 20 gün şantiyede bekletildi.

Inşaatın sahibi MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak, ve ortaklarına karşı ve işçilere en ufak bir ilgi göstermeyen, onları patrona peşkeş çekmeye çalışan sarı sendika, patron sendikası MİSK'e bağlı TÜRK YAPI-İŞ'e karşı, inşaat direnişe giden 90 işçi, tüm işçileri dar geliri memurları, esnafı ve özellikle Balgat halkını mücadelelerini desteklemeye çağırıyorlar.

Inşaatçı çalışan ve direnişe giden 90 işçi isteklerini şu şekilde maddeleştirdiler:

- 1-Ücretlerine en az 30'ar lira zam.
 - 2-Pazarları tek yevmiye ile mecburi çalışmaya son ve ücretli pazar tatili.
 - 3-Sekiz saatlik iş günü.
 - 4-İş ve can güvenliği (boruk yüznumara, kullanılmayan hamam ve içi pislikten geçilmeyen yemeklerin düzeltilmesi).
- Balgatlı DEVRİMCİLER"

ÇORUM'DA İNŞAAT İŞÇİLERİ DİRENDİ

Yüksel İnşaat'ın işçileri direnirken, Çorum'daki inşaat işçileri de Devrimci işçilerin önderliğinde direnişe geçtiler. İşçiler, yayınladıkları bildiride taleplerini şu şekilde dile getirdiler:

GERİ KALMIŞ ÜLKELERİN MADEN KAYNAKLARI VE EMPERYALİZM

Madenlerin Önemi ve Üretici Güçlerin Evrimindeki İlk tarihi Sıçrama

Bilindiği gibi, genel olarak sanayi, büyük oranda maden girdisine dayanır. Maddi dünyayı gözlediğimizde, bu gerçeği rahatlıkla saptayabiliriz. Emek ürünü maddi dünyanın, bellibaşlı on-onbeş madenden üretildiğini görürüz. Yapılar, otomobiller, buzdolapları, çamaşır makineleri, uçaklar, vapurlar, uzay araçları, tırklar ve bizzat bunları üreten fabrikalar, demirden, taş-kömüründen, kromdan, alüminyumdan, bakırdan, v.b. madenlerden üretilmektedir.

Denebilir ki, işgücü verimliliğinin evrimi, madenlerden yararlanmanın evrimi ile atbaşı yürümüştür. Üretici güçlerdeki ilk tarihi sıçrama, madenlerin işlenmesiyle mümkün olabilmıştır. "Taştan yapılan aletler sürekli olarak yetkinleşmekle birlikte, çalışma üretkenliği son derece düşük olmaktaydı. Toplumun üretici güçlerinin ilerleme doğru gidişinde köklü bir değişiklik, ancak M.Ö. 6000 ilâ 4000 yıllarında, madeni aletler yapılmaya başlandığı zaman, kendini gösterdi. Madenden aletlerin kullanılması, toplumun üretici güçlerinde genel bir ilerlemeye neden oldu, çalışmanın üretkenliğini bir ok gibi yükseltti ve sonuç olarak da, üretim ilişkilerinde ve insanlığın bütün yaşam biçiminde değişiklikleri zorunlu kıldı." (2) Bu gerçek, madenlerin insanlık tarihindeki önemini genel bir ifadesidir.

İnsanın doğayı ve kendini değiştirmesi, madenlerin değerlendirilmesi ölçüsünde büyük gelişmeler gösterebilmiştir. Bu gelişme, sıçramalı bir gelişme olmuştur. Madenden aletlerin kullanılması insanlık tarihinin ilk aşamasında toplumun üretici güçlerinde nasıl bir sıçramaya neden olmuşsa, çağımızda da radyoaktif/mineralerin değerlendirilmesi ile toplumun üretici güçlerinde benzeri bir sıçrama gerçekleşmiştir. Kuşkusuz, bu gelişme kesintisiz sürecek, insanlık yeni yeni madenleri ortaya çıkaracak ve bunlardan yararlanmasını bilecektir.

Kapitalizmin Rekabetçi Çağı ve İngiltere'nin Dış Siyasetini Belirleyen İlkeler

Marx, insanlık tarihinin, sınıflar arasındaki mücadelelerin, tarihi, olduğu gerçeğini vurgular. Bu sınıflar arası mücadeleler tarihinde, maden kaynakları üzerinde sürdürülen egemenlik savaşlarının önemli bir yeri olmuştur. Savaşların bu açıdan çözümlenmesi, bu gerçeği somut olarak ortaya koyabilecektir. Uzun boylu örneklerden kaçınarak, bir tek örnekle yetineceğiz: 19. yüzyıl kapitalizminin en büyük sömürgeci ülkesi olan İngiltere, o çağda dış siyasetini belirleyen ilkeleri şöyle sıralamaktaydı: "Çok ucuz hammadde sağlanabilecek ülkeler üzerinde önemle

durulması (...); Yeraltı zenginliklerine kolayca el koyabilmek için, kendi yeraltı zenginliklerini kullanacak, sanayiden ve teknolojik yeteneklerden yoksun ülkelerin elde edilmesi (...); Ucuza elde edilen hammaddelerin işlenip tekrar eski sahiplerine satılması, ticari kolaylığı bir yana, ülkelerin yerli sanayilerini yıkma bakımından yararlı olacağından böyle bir ticari ilişkiye öncelik tanınması..." (3).

Emperyalizm Ve Türkiye'nin Yarı-Sömürgeleşme Süreci

Geri kalmış ülkelerdeki madenlerin yağmalanması, kapitalizmin tekeli aşmasında doruğuna vardı. Emperyalist ülkeler, rekabet çağında olduğu gibi, sadece kendi ürünlerini geri ülkelerde pazarlamak ve ucuz hammadde elde etmekle kalmıyor, yeni bir sömürü biçimi getiriyorlardı. Daha doğrusu yeni bir sömürü aracı ve yolu getiriyorlardı. Artık sermaye ihraç ediyorlardı. Geri kalmış, sömürge ve yarı-sömürge ülkelere sermaye ihraç ederek, oralarda yatırım yapıyor ve hem ucuz işgücünden ve hammaddeyi yararlanıyor, hem de ülkelerin sanayini, ticaretini ve iç pazarlarını daha çok ele geçiriyorlardı. Bu tarihi süreçte geri kalmış ülkelerde demiryolları yapılmaya ve emperyalist ülkelere ait banka şubeleri türemeye başladı. Emperyalist ülkelere ait şirketler, geri kalmış ülke madenlerine ya ortak oluyor ya da doğrudan doğruya kendileri üretiyorlardı. Örneğin; "Türkiye'nin yarı-sömürgeleşme tarihi, batı kapitalizminin madenlerimizi ve demiryollarımızı yağmalaması tarihi ile hemen hemen eş anlamlı" oluyordu (4).

Eşitsiz gelişme yasası, bazı emperyalist ülkeleri daha güçlü bir noktaya götürürken, bazılarını da görece olarak güçsüzleştiriyordu. Bu gelişme önce 1., sonra da 2. yeniden paylaşım savaşlarına neden oldu. Her iki savaşın bitiminde, pazarlar ve topraklar kaynaklarıyla birlikte yeniden paylaşıldı. Bu arada, dünyanın 1/3'üne yakın insanı barındıran topraklarda, kapitalizm yenik düşürülerek, sosyalizme geçildi. Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde uyanma ve bilinçlenme ile birlikte halk kurtuluş savaşları filizlenerek çok büyük atılımlarla gelişmeye başladı.

Çokuluslu Tekeller Ve Geri Kalmış Ülkelerin Karar Tasarısı

2. Yeniden paylaşım savaşından sonra, önemli gelişmeler oldu. Bilimdeki ve teknolojiadaki atılımla birlikte, mal üretimi büyük boyutlarda arttı. Sermaye toplulaştı. Eskiden genellikle tek bir mal tek bir ülkede üreten ve bu alanda tekel olan

şirketler, yerlerini bütün dünyada faaliyet sürdüren ve kârını arttıran çokuluslu tekellere bıraktılar. Bu gelişim içinde, geri kalmış ülkelerin madenleri, son hızla ve çok büyük boyutlarda yağmalanıp durdu. Bugün bu yağmalama giderek şiddetlenmektedir. Bilindiği gibi, maden kaynakları sınırlıdır ve yerine yenisi gelebilecek kaynaklardır. Bu nedenle giderek şiddetlenen yağmanın, geri kalmış ülkeler için son derece hayati bir önemi vardır. Geri kalmış ülkelerin Birleşmiş Milletler'de onaylamış oldukları aşağıdaki karar tasarısı, madenlerin bu ülkeler için taşıdığı hayati önemi vurgulamaya çalışmaktadır: "Yabancı işgali, sömürge yönetimi ve ırk ayrımı altında bulunan bütün ülkeler, yalnızca doğal kaynaklarını geri alma hakkına değil, aynı zamanda bu kaynakları kullanılması ve israf edilmesi karşısında, bunları kullanmış olan güçlerden tazminat talep etme hakkına da sahiptirler"

Önemli İki Dipnot Ve Dünya Maden Üretimi

Dünya ülkeleri, maden kaynakları açısından, bugün hangi noktalarda bulunmaktadır? Birazdan bu sorunun yanıtını genel hatlarıyla ortaya koymaya çalışacağız. Kaba bir ayrımla, dünya ülkelerini ikiye ayırmak mümkündür: Üretici ülkeler ve tüketici ülkeler... Genel olarak emperyalist ülkeler tüketici, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu geri kalmış ülkeler ise üretici durumundadırlar. Sosyalist ülkelerde ise, üretim ve tüketim birlikte ele alınmakta ve üretim ile tüketim arasında bir denge sağlanmaktadır. Ancak, doğru sonuçlar verecek bir değerlendirme için, biz dünya ülkelerini her çözümlenmede olduğu gibi yine üç katagoriye ele alacağız; emperyalist ülkeler, geri kalmış ülkeler ve sosyalist ülkeler.

Diğer taraftan, madenlere ilişkin bir değerlendirme, belli başlı önemli madenlere indirgenmesi zorunlu olmaktadır. Bilindiği gibi, ekonomik olarak yararlanılan madenlerin sayısı yüzleri bulmaktadır. Tümünü kapsayacak bir değerlendirme, hem uzun bir çalışmayı gerektirir hem de önemli madenlere indirgenerek yapılan genel bir değerlendirmenin sonuçlarını değiştirir boyutta olmaz. Şöyleki; dünyada üretilen toplam maden miktarı 25-50 milyar dolar civarındadır. Bu değer metal eşdeğeri yani cevherin işlenmesinden elde edilen metalin değeri ise yılda 60-70 milyar dolardır. Yüzlerce maden içinde yalnızca dokuzu, bu 60-70 milyar dolarlık yıllık maden sektörü üretiminin % 95'ini oluşturmaktadır. İşte bu nedenle değerlendirme, memizi yalnızca önemli olan aşağıdaki dokuz ana madene indirgenmelidir: boksit (alüminyum), bakır, demir, kurşun, manganez, nikel, fosfor, kalay ve çinko.

Emperyalist Ülkelerin Maden Üretimi ve Tüketim Değerleri

Bu dokuz ana maden açısından belli başlı emperyalist ülkelerin durumları nedir? A.B.D., tükettiği bu dokuz madenin % 32'sini ithal etmektedir. Bu oran, 1950'den günümüze dek değişmeden süregelmiştir. Ama sorun tek tek madenler açısından ele alındığında ilginç sonuçlara varmak mümkündür. Örneğin, aynı oran (tüketimin yüzdesi olarak ithalat) boksit için % 74, kurşun için % 51, nikel için % 99 ve kalay için % 100'dür. Kısaca özetlemek gerekirse, ABD, 1950'den 1980'e dek, tükettiği madenlerin yaklaşık olarak üçte birini ithal etmiştir ve ithal etmeye devam etmektedir.

Batı Avrupa ülkelerine göz attığımızda daha ilginç sonuçlara varmak mümkündür. Genel olarak AET'ni oluşturan bu emperyalist ülkeler, tükettikleri madenlerin büyük bir kısmını ithal etmek zorunda kalmaktadırlar. Dokuz ana maden açısından bu ülkelerin yıllara göre durumları şöyle; 1950 yılında tüketimlerinin % 65'ini, 1960'da % 72'sini, 1970'de % 73'ünü ithalatla karşılayan bu ülkelerin 1980'de de tüketimlerinin % 83'ünü ithal etmek zorunda olacakları tahmin edilmektedir. Özellikle sanayinin en önemli girdilerini oluşturan demir, bakır ve boksit madenleri açısından % 70'in üzerinde olan ithal zorunluluğu, Batı Avrupa'nın emperyalist ülkelerinin içinde bulunmuş oldukları hammadde sıkıntısının çok çarpıcı göstergesidir.

Bir başka emperyalist ülke olan Japonya için, durum daha da kritiktir. 2. paylaşım savaşından yenik çıkmış bu ülkenin 1950 yılında dışa bağımlılık yüzdesi % 17 iken, 1960'da korkunç denecek bir hızla % 72'ye, 1970' yılında da % 89'a çıkmış, 1980 yılında ise bu oranın % 95 gibi bir boyuta varacağı tahmin edilmektedir.

Görüldüğü gibi, emperyalist ülkeler genel olarak birer hammadde tüketicisi ülke konumundadır. Tüm emperyalist ülkeleri toplu olarak değerlendirdiğimizde ise şu sonuçlara varırız; Tükettikleri dokuz ana madenin 1950 yılında % 44'ünü ithal yoluyla karşılayan emperyalist ülkeler, 1960'da % 55'ini, 1970'de de % 59'unu, aynı yolla karşılamışlardır. Bu oranın 1980'de % 68 olması beklenmektedir.

Emperyalist Ülkeler Maden Açıklarını Hangi Ülkelerden Karşılamaktadırlar?

Emperyalist ülkeler, gereksindikleri madenleri hangi kaynaklardan edinmektedirler? Sorunun yanıtını aşağıdaki tablo vermektedir:

